

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 26 sierpnia 2013 r.

WK-I.431.5.2.2013

**Pan
Robert Perkowski
Burmistrz Miasta Ząbki**

**Urząd Miasta
w Ząbkach
ul. Wojska Polskiego 10
25-091 Ząbki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, kontrolerzy Agnieszka Woźniak – inspektor wojewódzki oraz Iwona Janik-Kośko – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 28 czerwca do 10 lipca 2013 r. kontrolę problemową w Urzędzie Miasta w Ząbkach, z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 10.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących działalności Urzędu Stanu Cywilnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 maja 2013 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 26 lipca 2013 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.).

W okresie objętym kontrolą zarejestrowano 376 aktów stanu cywilnego², przyjęto 1 101 wniosków o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego oraz wydano 116 decyzji³ na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁴, 23 decyzje na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁵ oraz 8 zaświadczeń umożliwiających zawarcie związku małżeńskiego za granicą. W toku kontroli badaniu poddano 45 aktów stanu cywilnego, 34 decyzje administracyjne, 49 wniosków o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego oraz 8 zaświadczeń umożliwiających zawarcie związku małżeńskiego za granicą, co stanowi odpowiednio: 12%, 24,5%, 4,5% oraz 100 % spraw.

Wszystkie poddane badaniu decyzje wydano zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu, z zachowaniem miesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 kpa. W aktach poddanych badaniu spraw znajdowały się potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości zgodnej z określoną w ustawie o opłacie skarbowej⁶.

Akty stanu cywilnego sporządzane były pismem ręcznym, bezpośrednio w księgach stanu cywilnego, oznaczone kolejnymi numerami oddzielnie dla każdego rodzaju aktu, z zastosowaniem zasady, że numerację aktów stanu cywilnego rozpoczyna się na początku danego roku kalendarzowego od numeru 1 i kończy numerem nadanym ostatniemu aktowi na dany rok, z zachowaniem wymogów określonych w § 2–3 oraz § 5–7 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego⁷, a także zgodnie z wzorami określonymi w załącznikach nr 1, 2 i 3 do powyższego rozporządzenia. Odpisy aktów stanu cywilnego wydawano osobom uprawnionym do ich otrzymania, zgodnie z art. 83 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Księgi stanu cywilnego prowadzono w jednym egzemplarzu, oddzielnie dla każdego rodzaju aktów. Księgi stanu cywilnego zamykano poprzez wpisanie stosownej adnotacji na następnej stronie księgi po ostatnim sporządzonym akcie stanu cywilnego w danym roku kalendarzowym, z zachowaniem wymogów określonych w art. 23 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego.

² Sporządzono 48 aktów urodzenia, 156 aktów małżeństwa oraz 172 akty zgonu.

³ Wydano 116 decyzji, w tym: 24 decyzje w sprawie sprostowania oczywistego błędu pisarskiego, 12 decyzji w sprawie odtworzenia treści aktu stanu cywilnego, 36 decyzji dotyczących uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 44 decyzje dotyczące wpisania aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego.

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264).

⁵ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414, z późn. zm.).

⁶ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (D. U. z 2012 r., poz. 1282).

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884, z późn. zm.).

Dla aktów stanu cywilnego prowadzono akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, według kolejności ich sporządzania, oznaczając je numerem nadanym aktowi stanu cywilnego, zgodnie z wymogami określonymi w § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia. W aktach zbiorowych znajdowały się dokumenty mające wpływ na treść lub na ważność aktów stanu cywilnego. Do poszczególnych rodzajów aktów stanu cywilnego prowadzono oddzielnie skorowidze alfabetyczne, wpisując w nich dane określone w § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Księgi stanu cywilnego, akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego oraz skorowidze alfabetyczne przechowywano w pomieszczeniach [REDAKTED] zapewniających ich należyte zabezpieczenie przed kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą wydawano zgodnie z właściwością miejscową oraz sporządzano na formularzach zgodnych z wzorem stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia. Opłaty skarbowe za wydane zaświadczenia pobierano w prawidłowej wysokości.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego oraz Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego spełnili wymogi dotyczące wykształcenia, określone w art. 6a ust 1 pkt 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym do zajmowania ww. stanowisk konieczne jest ukończenie studiów prawniczych lub administracyjnych i uzyskanie tytułu magistra lub ukończenie podyplomowych studiów administracyjnych.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewskazanie w 17 decyzjach⁸ wydanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego – uzasadnienia prawnego, a ponadto w przypadku decyzji o odtworzeniu treści aktu stanu cywilnego⁹ – uzasadnienia faktycznego. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 107 § 1 i 3 kpa, zgodnie z którymi „*Decyzja powinna zawierać (...) uzasadnienie faktyczne i prawne (...)*”, przy czym uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa, zaś uzasadnienie faktyczne – wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

⁸ Dotyczy 5 decyzji o sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego, oznaczonych: USC.5352.5.2012, USC.5352.16.2012, USC.5352.23.2012, USC.5352.32.2012, USC.5352.44.2012, 4 decyzji o uzupełnieniu aktów stanu cywilnego, oznaczonych: USC.5352.1.2012, USC.5352.10.2012, USC.5352.21.2012, USC.5352.33.2012, 5 decyzji o wpisaniu aktu sporządzonego za granicą do polskich ksiąg stanu cywilnego, oznaczonych: USC.5353.2.2012, USC.5353.9.2012, USC.5353.17.2012, USC.5353.29.2012, USC.5353.39.2012 oraz wszystkich poddanych badaniu decyzji o odtworzeniu, oznaczonych: USC.5353.16.2012, USC.5353.24.2012, USC.5353.32.2012.

⁹ Dotyczy decyzji oznaczonej USC.5353.24.2012.

2. Przechowywanie ksiąg stanu cywilnego i skorowidzów alfabetycznych – [REDAKTURA]. Powyższym działaniem naruszono § 22 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego, zgodnie z którym „*Pomieszczenie, w którym są przechowywane księgi stanu cywilnego, powinno być wyposażone w (...) urządzenia kontrolujące temperaturę i wilgotność powietrza*”.
3. Nieterminowe pobranie opłat za wydanie 8 decyzji wydanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego¹⁰. W opisanych powyżej przypadkach opłaty zostały wniesione od 1 do 19 dni po wydaniu decyzji. Działaniem takim naruszono regulacje zawarte w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, zgodnie z którymi „*Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje (...) – z chwilą dokonania zgłoszenia lub złożenia wniosku (...)*” oraz „*Opłatę skarbową wpłaca się z chwilą powstania obowiązku jej zapłaty*”.

Ponadto, na egzemplarzu aktowym decyzji o odtworzeniu treści aktu stanu cywilnego oznaczonej USC.5353.16.2012 – stwierdzono brak podpisu odbierającego decyzję. Zaniechaniem takim naruszono wymogi określone w art. 46 § 1 kpa, zgodnie z którym „*Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem (...)*”.

W podstawach prawnych 3 decyzji, wydanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego¹¹ – przywołano nieaktualny w dacie podejmowania rozstrzygnięcia adres publikacyjny ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Działaniem takim organ administracji publicznej nie zapewnił stronom pełnej informacji o podstawie prawnej rozstrzygnięcia.

W związku z powyższym realizację zadania w przedmiocie działalności Urzędu Stanu Cywilnego w zakresie:

- kompletności elementów aktów stanu cywilnego, terminowości sporządzania aktów stanu cywilnego, przestrzegania zasad ich sporządzania, prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego i skorowidzów alfabetycznych do aktów urodzenia, małżeństwa, zgonu, terminowości wydawania decyzji administracyjnych oraz przestrzegania zasad ich doręczania – ocenia się **pozytywnie**,

¹⁰ Dotyczy 2 decyzji w przedmiocie sprostowaniu oczywistego błędu pisarskiego, oznaczonych: USC.5352.16.2012, USC.5352.6.2013, 2 decyzji o uzupełnieniu aktu stanu cywilnego, oznaczonych: USC.5352.1.2012, USC.5352.3.2013, 1 decyzji o odtworzeniu treści aktu stanu cywilnego oznaczonej USC.5353.24.12, 3 decyzji o wpisaniu aktu sporządzonego za granicą do polskich ksiąg, oznaczonych: USC.5353.2.2012, USC.5353.17.2012, USC.5353.29.2012.

¹¹ Dotyczy decyzji oznaczonych: USC.5353.2.2012, USC.5353.9.2012, USC.5353.1.2012.

- kompletności elementów decyzji administracyjnych wydanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i ustawy o zmianie imienia i nazwiska, przestrzegania zasad doręczania zaświadczeń, realizacji obowiązku pobierania opłaty skarbowej za wydane decyzje, odpisy i zaświadczenia oraz przechowywania i zabezpieczania ksiąg stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego i skorowidzów alfabetycznych – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wskazywania w decyzjach wydawanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego uzasadnienia faktycznego i prawnego zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 1 i 3 kpa lub informacji o odstąpieniu od uzasadnienia, w przypadku gdy spełnione są przesłanki, o których mowa w art. 107 § 4 kpa.
2. Przechowywania ksiąg stanu cywilnego i skorowidzów alfabetycznych [REDAKTED] [REDAKTED] zgodnie z wymogiem określonym w § 22 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sporządzania aktów stanu cywilnego.
3. Terminowego pobierania opłat skarbowych za wydanie decyzji na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z regulacją określoną w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej.

Zwracam również uwagę Pana Burmistrza na konieczność doręczania decyzji wydanych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego za pokwitowaniem, ze wskazaniem podpisu odbierającego pismo, stosownie do wymogu określonego w art. 46 § 1 kpa oraz wskazywania w podstawach prawnych ww. decyzji aktualnego w dniu podejmowania rozstrzygnięcia adresu publikacyjnego ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹² od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosków pokontrolnych.

*z up. Wojewody Mazowieckiego
Joanna Zych
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli*

¹² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).